

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

вул. Московська, 8, корпус 30, м. Київ, 01010, тел.: (044) 280-40-95, 254-23-31

E-mail: info@nssmc.gov.ua, сайт: www.nssmc.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37956207

від _____ 20__ р. № _____

На № 04-30/14-2021/353244 від 16.11.2021р.

**Голові Комітету з питань
соціальної політики та захисту
прав ветеранів Верховної Ради
України
Третьяковій Г.М.**

Шановна Галино Миколаївно!

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку на Ваш лист від 16.11.2021 р. № 04-30/14-2021/353244 розглянула надісланий зазначеним листом текст нової редакції проєкту Закону України «Про загальнообов'язкове накопичувальне пенсійне забезпечення» (реєстр. № 2683 доопрацьований) (далі - Законопроект) та вважає за необхідне зазначити наступне.

1. Частиною першою статті 4 Законопроекту передбачено, що уповноважений пенсійний фонд створюється за рішенням Кабінету Міністрів України відповідно до законодавства про недержавне пенсійне забезпечення для виконання функцій, визначених цим Законом.

При цьому, статтею 59 Законопроекту передбачена можливість створення субфондів авторизованими пенсійними фондами та уповноваженим пенсійним фондом.

Вважаємо необхідним забезпечити у Законопроекті впровадження норм, які передбачатимуть обов'язковість утворення уповноваженим пенсійним фондом субфондів життєвого циклу (визначеної дати) з метою забезпечення справедливого індивідуалізованого підходу до побудови інвестиційної стратегії для учасників системи в залежності від їх віку, яка б забезпечувала правильність розподілу ризиків на різних етапах накопичення, що дозволить забезпечити просте зрозуміле адміністрування та більш ефективне прогнозування майбутніх результатів.

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат

58E2D9E7F900307B04000009C6931003D879100

Підписувач Магомедов Руслан Садрудинович

Дійсний з 03.03.2021 12:22 по 03.03.2023 12:22

Національна комісія з цінних паперів та
фондового ринку

№ 08/03/24497 від 17.11.2021

Слід зазначити, що основною метою створення уповноваженого пенсійного фонду є створення фонду для осіб, які не визначились з вибором пенсійного провайдера, а отже інвестиційна стратегія цього фонду має враховувати широкі інтереси для різних вікових груп його учасників.

Саме тому найоптимальнішим варіантом побудови роботи уповноваженого пенсійного фонду є використання принципу Фонду визначеної дати (життєвого циклу), за яким рівень інвестиційного ризику зменшується при наближенні учасника системи до досягнення пенсійного віку.

Практика існування саме таких видів фондів є загальноприйнятою у багатьох країнах Європи та Америки, в яких ефективно працює система загальнообов'язковою накопичувального пенсійного забезпечення, зокрема в таких країнах як Швеція, Польща, Великобританія та США.

З цією метою існує також необхідність передбачення Законопроектом утворення в складі Уповноваженого пенсійного фонду субфондів для кожної з вікових груп учасників системи з кроком 5 років, а також внесення по тексту Законопроекту коригуючих норм, які б забезпечували особливості функціонування пенсійного фонду, у формі Фонду визначеної дати, та його субфондів.

Зокрема, існує також потреба у доповненні статті 17 Законопроекту нормами щодо автоматичного розподілу осіб, які не визначились з вибором пенсійного провайдера, серед субфондів уповноваженого пенсійного фонду у формі Фонду визначеної дати.

2. Частиною другою статті 4 Законопроекту передбачено, що здійснення пенсійних виплат учасникам уповноваженого пенсійного фонду у сумі, облікованій на їх індивідуальних пенсійних рахунках, але не меншій загальній сумі пенсійних внесків, сплачених до уповноваженого пенсійного фонду на користь таких учасників, гарантується державою.

Підтримуючи ідею запровадження механізмів гарантування накопичень учасників системи загальнообов'язкового накопичувального пенсійного забезпечення, разом з тим вважаємо, що питання запровадження державних гарантій, передбачене Законопроектом, потребує додаткового опрацювання.

Зокрема, з метою створення єдиних, прозорих та зрозумілих правил застосування державних гарантій, необхідним є законодавче визначення суб'єктів, випадків та процедури застосування таких гарантій. Також вважаємо необхідним залежно від обраної моделі гарантування накопичень оцінити вартість гарантій.

3. Частинами четвертою та п'ятою статті 57 Законопроекту передбачено, що результати конкурсів щодо обрання адміністратора, компаній з управління активами та зберігача уповноваженого пенсійного фонду підлягають затвердженню Кабінетом Міністрів України, а договір з переможцем конкурсу укладається Радою уповноваженого пенсійного фонду відповідно до вимог цього Закону після затвердження результатів такого конкурсу Кабінетом Міністрів України.

Необхідно зазначити, що відповідно до частини першої статті 9 Законопроект до компетенції Ради уповноваженого пенсійного фонду належать повноваження щодо обрання за результатами конкурсу авторизованих компаній з управління активами, авторизованого адміністратора та авторизованого зберігача, укладення та розірвання договорів від імені уповноваженого пенсійного фонду з авторизованим адміністратором, авторизованими компаніями з управління активами, авторизованим зберігачем.

Таким чином, передбачення норми щодо затвердження Кабінетом Міністрів України результатів конкурсу є втручанням в діяльність Ради уповноваженого пенсійного фонду, що суперечить ідеї існування Ради та закладеним в Законопроекті принципам та меті її діяльності, й не підтримується Комісією.

4. Статтею 59 Законопроект передбачена можливість створення авторизованими пенсійними фондами та уповноваженим пенсійним фондом субфондів.

При цьому, другим реченням частини першої статті 59 Законопроект передбачено, що діяльність субфондів регулюється законодавством про недержавне пенсійне забезпечення з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Однак, розділ XV «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроект не містить змін до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» в частині врегулювання питань створення та функціонування субфондів.

Крім того, стаття 59 Законопроект потребує доповнення нормами, що регулюють особливості створення та функціонування субфондів Фонду визначеної дати.

Таким чином, Законопроект потребує доопрацювання в частині деталізації вимог до субфондів, у тому числі передбачення особливостей діяльності субфондів, які входять до Фонду визначеної дати, а також доповнення розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроект відповідними змінами до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» з метою врегулювання питань створення та функціонування субфондів.

Крім того, звертаємо увагу на те, що частиною другою статті 61 Законопроект встановлення вимог до складу та структури активів авторизованих пенсійних фондів віднесено до повноважень наглядового органу.

У зв'язку з цим, пропонуємо у частині другій статті 61 Законопроект передбачити, що вимоги до складу та структури активів субфондів авторизованих пенсійних фондів також встановлюються наглядовим органом.

5. Частиною десятою статті 60 Законопроект передбачено, що пенсійні активи уповноваженого фонду не менш ніж на 80 відсотків складаються з цінних паперів, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України, якщо інше не визначено законом.

Вважаємо за необхідне перенесення зазначеної норми до розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроєкту та обмеження дії цієї норми строком до 3 років з дати запуску накопичувальної пенсійної системи.

6. Підпунктом 1 пункту 3 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроєкту передбачено внесення змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», зокрема, доповнення статті 4 зазначеного Закону частиною восьмою, якою пропонується звільнити роботодавців від обов'язкової сплати накопичувального внеску на користь осіб, які на момент сплати накопичувального внеску за цим Законом досягли віку 55 років, та на користь осіб, які отримують пенсію за віком або за вислугу років.

Вважаємо, що можливість участі у системі загальнообов'язкового накопичувального пенсійного забезпечення повинна бути встановлена для всіх категорій працюючих осіб до досягнення ними пенсійного віку з огляду на необхідність дотримання положень, визначених статтею 24 Конституції України, якою передбачено, що громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом.

7. Пунктом 7 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроєкту передбачено, що на період до 31.12.2025 функції авторизованого адміністратора уповноваженого фонду та адміністратора Єдиного соціального реєстру після його створення виконує установа, визначена Кабінетом Міністрів України.

Таким чином, передбачено об'єднання виконання функцій адміністратора уповноваженого фонду та адміністратора Єдиного соціального реєстру однією установою.

Звертаємо увагу на те, що зазначена норма не узгоджується з нормою пункту 15 частини першої статті 9 Законопроєкту, якою передбачено, що адміністратор уповноваженого фонду обирається Радою уповноваженого фонду за результатами конкурсу.

Крім того, передбачення можливості об'єднання виконання функцій адміністратора уповноваженого фонду та адміністратора Єдиного соціального реєстру потребує додаткового обґрунтування та обговорення.

З повагою
Голова Комісії

Руслан МАГОМЕДОВ